

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**Skupina poslank in poslancev
(Jože Tanko, prvopodpisani)**

Ljubljana, 5. februar 2018

Dr. Milan Brglez
predsednik Državnega zbora

Spoštovani!

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 69/04, 68/06, 47/13, 47/13 in 75/16), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12), 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) vlagamo spodaj podpisane poslanke in poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

ki Vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec mag. Branko Grims.

Prilogi:

- predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru,

- podpisi poslank in poslancev:

Jože Tanko

Anja Bah Žibert

Franc Breznik

Nada Brinovšek
Jelka Godec
dr. Vinko Gorenak
mag. Branko Grims
Eva Irgl
Janez Janša
Danijel Krivec
Suzana Lep Šimenko
Tomaž Lisec
dr. Anže Logar
Žan Mahnič
Bojan Podkrajšek
mag. Marko Pogačnik
Marijan Pojbič
mag. Andrej Šircelj
Ljubo Žnidar

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, z dne 6. 7. 2006), ki ureja vprašanja javnega reda in miru na javnih mestih, kot tudi v zasebnih prostorih, med drugim prepoveduje in sankcionira beračenje na javnem kraju, kot tudi prenočevanje na javnem kraju, ne ureja pa vprašanja nošenja pokrival večine ali celotnega obraza posameznika.

V nasprotju s tem pa Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/2008 z dne 6. 6. 2008) v 72. členu prepoveduje posamezniku, da bi med vožnjo vozila nosil masko. Zakrivanje večine ali celotnega dela obraza med vožnjo, je predvidena denarna kazen v višini 120 evrov.

Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr. in 10/17) v 41 členu opredeljuje način ugotavljanja identitete. Policisti identiteto osebe ugotavljajo tako, da osebo na primeren način ustavijo in ji pojasnijo razlog ustavitve ter nato zahtevajo izročitev javne listine z njeno fotografijo, ki jo je izdal državni organ, da listino pogledajo ter primerjajo in preverijo podatke v ustreznih evidencah. V kolikor je oseba zakrita ali zamaskirana, smejo policisti zahtevati, da se odkrije, zato da lahko nedvomno ugotovijo njeno identiteto. Omenjena določba daje policiji možnost, da lahko preverijo identiteto osebe, ki ima zakrit obraz. Vendar to še ne prispeva k zagotavljanju varnosti kot bi bilo pričakovano ravnanje v luči temeljnega vprašanja obstoja in razvoja Republike Slovenije, zagotavljanja varnosti državljanek in državljanov ter premoženja. Pravica do varnosti ima razvojno dimenzijo in od varnosti bo odvisen nadaljnji razvoj vsake države v Evropi. Menimo, da je zato potrebno aktivno oblikovati rešitve za temeljna varnostna vprašanja. To še toliko bolj, ker gre pri tem tudi za vprašanja obstoja in razvoja Republike Slovenije.

Predlagatelji predmetne novele zakona menimo, da pokrivanje obraza na javnih mestih lahko predstavlja varnostni problem. Zato menimo, da je pri tem potrebno zagotoviti najvišje standarde.

Francija, ki ima največjo muslimansko manjšino v Evropi, je leta 2010 sprejela Zakon o prepovedi zakrivanja obraza. Gre za prvi tovrstni zakon v Evropi. Zakon je tedanja vlada v Franciji predstavljala kot ukrep za zaščito muslimanskih žensk pred siljenjem k pokrivanju obraza s pokrivali, kot sta burka in nikab.

Predlagana rešitev sledi odločitvi Evropskega sodišča za človekove pravice. Slednje je potrdilo odločitev francoskega sodišča o prepovedi nošenja burk in nikaba v javnosti in zavrnil pritožbo Francozinje, da je kršena njena pravica do svobodnega izražanja vere. Sodišče je poudarilo, da je spoštovanje pogojev za skupno življenje legitimen cilj za uvedbo tovrstnega ukrepa.

V Avstriji je oktobra 2017 začela veljati prepoved nošenja burk in nikaba, muslimanskih oblačil, ki zakrivata obraz. Ženske, ki jih bo ustavila policija in ne bodo želele razkriti obraza, so od uveljavitve te prepovedi v Avstriji kaznovane z denarno kaznijo 150 evrov. Avstrijska vlada je ob sprejemu te prepovedi trdila, da novi zakon prispeva k ohranjanju avstrijskih vrednot in spodbuja vključevanje v družbo, čeprav je tovrstna oblačila redko videti v javnosti. To pravilo je predstavljalo t.i. paket integracijskih politik.

2. Cilji, načela in poglavitne rešitve zakona

Osnovni namen zakona je ureditev vprašanja nošenja pokrival, ki zakriva celotno telo in obraz ali večino obraza na javnem kraju. Izvzeta so pokrivala, ki so namenjena izključno za zdravstvene namene, šport in rekreacijo (npr. podkape pri motoristih, smučarjih, kolesarjih, tekačih) ter so namenjena izključno za zaščito glave in obraza ter pustne maske v pustnem času, razen med vožnjo motornih vozil, vstopom v

državne, javne ustanove ter objekte, katerih lastnik ali upravljavec varovanega območja ocenita, da bi vstop maskiranih oseb lahko ogrozil varnost ljudi ali ogrožujoče deloval na drug način, pri čemer mora biti obvestilo o prepovedi vstopa oseb s pustnimi maskami označeno na vidnem mestu na vhodu varovanega območja.

Gre za ureditev vprašanja nošenja pokrival, ki večinsko ali v celoti zakrivajo obraz posameznika, toda to le na javnih krajih, ki sledi tudi odločitvi Evropskega sodišča za človekove pravice. Slednje je potrdilo odločitev francoskega sodišča o prepovedi nošenja burk in nikaba v javnosti in zavrnil pritožbo Francozinje, da je kršena njena pravica do svobodnega izražanja vere.

Kot prva je leta 2011 zakrivanje obraza v javnosti prepovedala Francija, sledili sta ji še Belgija in Bolgarija. Nizozemska je prepovedala nošenje tovrstnih oblačil v javnih zgradbah. Nemčija je prepovedala nošenje tovrstnih oblačil za javne uslužbence in pripadnike vojske na dolžnosti. Kot že poudarjeno je od oktobra 2017 nošenje burke in nikaba prepovedano tudi v Avstriji.

Ob tem ni mogoče zaobiti tudi lanske odločitve Sodišča Evropske unije v primeru receptorke v Belgiji, ki je bila odpuščena zaradi nošenja naglavne rute na delovnem mestu. Sodišče Evropske unije je razsodilo, da lahko delodajalci v Evropski uniji delavcem prepovedo na delovnem mestu nositi politične ali verske simbole, vključno z naglavnimi rutami. Po poročanju medijev notranja pravila, ki prepovedujejo nošenje kakršnih koli verskih, političnih ali filozofsko obarvanih znakov, ne pomenijo neposredne diskriminacije. Ne morejo pa tega od delavcev zahtevati stranke.

3. Ocena finančnih posledic za državni proračun in druga javno finančna sredstva

Predlog zakonskih določil tega zakona nima nobenih posledic za državni proračun.

Predlog zakonskih določil tega zakona nima nobenih posledic za druga javno finančna sredstva.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Predlog zakona ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost ureditve pravu EU

Predlagana ureditev ni povezana s pravom Evropske unije, saj pravni akti Evropske unije vprašanj, ki so predmet urejanja tega zakona, ne urejajo.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

5.1 Francija

V Franciji so od leta 2010 prepovedana vsa pokrivala, ki zakrivajo večino ali celoten obraz posameznika. Zakon je stopil v veljavo aprila 2011. Zakon je dvignil veliko prahu, zato je moralo o tem odločati še Evropsko sodišče za človekove pravice, ki je julija 2014 potrdilo odločitev o prepovedi nošenja burk na javnih mestih, saj s to prepovedjo po mnenju Evropskega sodišča za človekove pravice niso kršene človekove pravice, prav tako prepoved nima verske konotacije in ne cilja na muslimansko populacijo. Prepoved temelji na dejstvu, da tovrstna pokrivala zakrivajo obraz.

5.2 Nizozemska

Nizozemska je prepovedala nošenje oblačil, ki zakrivajo obraz, burk in nikaba, v javnih zgradbah.

5.3 Belgija

Belgija je sprejela zakon leta 2011, s katerimi je prepovedala nošenje oblačil, ki prekrivajo celotno telo. Za prekršek je zagrožena globa v višini 197 evrov ali 7 dnevna zaporna kazen.

5.4 Avstrija

Avstriji je oktobra 2017 sprejela zakonsko rešitve, s katero je začela veljati prepoved nošenja burk in nikaba, muslimanskih oblačil, ki zakrivata obraz. V kolikor ženske, ki jih ustavi policija ne želijo razkriti obraza, so od uveljavitve te prepovedi v Avstriji kaznovane z denarno kaznijo 150 evrov. To pravilo je predstavljalo t.i. paket integracijskih politik.

6. Druge posledice, ki jih bo imelo sprejetje zakona

Predlagani zakon ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006) se v 2. členu doda nova 6. točka, ki se glasi:

»6. za pokrivalo po tem zakonu šteje nošenje pokrivala, ki zakriva celotno telo in obraz ali večino obraza na javnih krajih, pri čemer so izvzeta pokrivala, ki so namenjena izključno za zdravstvene namene, šport in rekreacijo (npr. podkape pri motoristih, smučarjih, kolesarjih, tekačih) ter so namenjena izključno za zaščito glave in obraza ter pustne maske v pustnem času, razen med vožnjo motornih vozil, vstopom v državne, javne ustanove ter objekte, katerih lastnik ali upravljavec varovanega območja ocenita, da bi vstop maskiranih oseb lahko ogrozil varnost ljudi ali ogrožujoče deloval na drug način, pri čemer mora biti obvestilo o prepovedi vstopa oseb s pustnimi maskami označeno na vidnem mestu na vhodu varovanega območja.«

2. člen

Za 10. členom se doda nov 10.a člen, ki se glasi:

»10.a člen

(prepoved nošenja pokrival, ki zakrivajo celoten obraz ali večino obraza) ki se glasi:

»Kdor na javnem kraju nosi pokrivalo, ki zakriva celoten obraz ali večino obraza, se kaznuje z globo 100 evrov.«.

3. člen

V 24. členu se v prvem odstavku za številko »9« doda vejica in številka »10.a«.

4. člen

V tretjem odstavku 27. člena se besedilo »iz 7. in 9« nadomesti z besedilom »iz 7., 9. in 10.a« člena.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV K ČLENOM

K 1. ČLENU

V predlaganem členu se opredeljuje nov izraz, ki je uporabljen v tem zakonu in za namen tega zakona. In sicer se določa splošna prepoved nošenja pokrival, ki zakriva celotno telo in obraz ali večino obraza na javnem kraju. Izvzeta so pokrivala, ki so namenjena izključno za zdravstvene namene, šport in rekreacijo (npr. podkape pri motoristih, smučarjih, kolesarjih, tekačih) ter so namenjena izključno za zaščito glave in obraza ter pustne maske v pustnem času, razen med vožnjo motornih vozil, vstopom v države, javne ustanove ter objekte, katerih lastnik ali upravljavec varovanega območja ocenita, da bi vstop maskiranih oseb lahko ogrozil varnost ljudi ali ogrožujoče deloval na drug način, pri čemer mora biti obvestilo o prepovedi vstopa oseb s pustnimi maskami označeno na vidnem mestu na vhodu varovanega območja.

K 2. ČLENU

S predlagano spremembo, oziroma dopolnitvijo Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, z dne 6. 7. 2006) se določa prepoved nošenja pokrival, ki večinoma ali v celoti zakrivajo obraz posameznika, toda le na javnih krajih. Sedaj veljavni zakon že prepoveduje in sankcionira beračenje na javnem kraju, kot tudi prenočevanje na javnem kraju. Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/2008 z dne 6. 6. 2008), pa v 72. členu prepoveduje in sankcionira tudi vožnjo motornih vozil v primeru, ko ima voznik zakrito večino ali cel obraz, na primer z masko ali kakšnim drugim pokrivalom.

K 3. ČLENU

S spremembo 24. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, z dne 6. 7. 2006) se določa, da lahko policija posamezniku, ki na javnem kraju nosi pokrivalo, ki zakriva večino ali cel obraz, tako pokrivalo zaseže.

K 4. ČLENU

S spremembo 3. odstavka 27. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, z dne 6. 7. 2006) se določa, da so za nadzor nad nošenjem pokrival obraza, s katerimi si posameznik zakriva večino ali cel obraz ko se nahaja na javnem kraju, pristojno tudi občinsko redarstvo.

K 5. ČLENU

Gre za določitev običajnega roka za uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

2. člen (opredelitev izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. javni red in mir pomeni stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih;
2. javni kraj je vsak prostor, ki je brezpogojno ali pod določenimi pogoji dostopen vsakomur;
3. zasebni prostor je prostor, ki je v zasebni lasti ali posesti in je dostop vanj dovoljen le s soglasjem lastnika ali lastnice (v nadaljnjem besedilu: lastnik), posestnika ali posestnice (v nadaljnjem besedilu: posestnika), ali druge upravičene osebe;
4. pretep je medsebojno izmenjavanje udarcev, brc ali podobna uporaba fizične sile med dvema ali več osebami;
5. nedostojno vedenje je vedenje posameznika ali skupine, s katerim povzroči vznemirjenje ali razburjenje ali ogrožanje posameznika ali skupine ali kadar z žaljivimi besedami in dejanji škoduje ugledu posameznika ali skupine ali uradne osebe pri uradnem poslovanju.

24. člen (policijski zaseg predmetov)

(1) Policist ali policistka (v nadaljnjem besedilu: policist) brez predhodne odločbe pristojnega organa zaseže predmete, povezane s prekrški iz 6., 9., 11. in 17. člena tega zakona.

(2) Za prekrške iz prejšnjega odstavka se lahko izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

25. člen

(pooblastilo redarju za zaseg predmetov)

(1) Občinski redar ali redarka brez predhodne odločbe pristojnega organa zaseže predmete prekrška iz prvega odstavka 11. člena tega zakona.

(2) Za prekrške iz prejšnjega odstavka se lahko izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

27. člen (pristojnost)

(1) Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojna policija.

(2) Za nadzor, zaseg predmetov in odločanje o prekrških iz tega zakona je pristojna vojaška policija v skladu z zakonom, če prekršek stori vojaška oseba med dejanskim opravljanjem vojaške službe. Vojaška policija je v skladu z zakonom pristojna tudi za nadzor, zaseg predmetov in odločanje o prekrških, če je prekršek storjen v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo ali na območju vojaškega tabora.

(3) Za nadzor nad izvajanjem določb o prekrških iz 7. in 9. člena, iz prvega odstavka 11. člena, iz 12., 13., 16., 18. in 19. člena tega zakona ter iz prvega in tretjega odstavka 22. člena tega zakona ter za odločanje o teh prekrških je pristojno tudi občinsko redarstvo.